

3K95 Kinżał

3K95 Kinżał – radziecki, następnie rosyjski morski kompleks kierowanych przeciwlotniczych pocisków raketowych (klasy woda-powietrze), bliskiego zasięgu (oznaczenie w kodzie NATO: SA-N-9 *Gauntlet*). Służy do zwalczania samolotów, śmigłowców i pocisków przeciwookrętowych. Pozostaje w służbie od końca lat 80. XX wieku.

Historia

System Kinżał (pol. kindżał) stanowi morską wersję lądowego systemu 9K330 Tor. Miał zastąpić morski system Osa-M jako broń przeciwlotnicza i przeciwrakietowa bliskiego zasięgu nadająca się do zastosowania na mniejszych okrętach. Ostatecznie rozmiary systemu spowodowały, że zastosowanie na małych okrętach uznano za niepraktyczne i był stosowany na okrętach średniej wielkości jako podstawowy system przeciwlotniczy i na dużych okrętach jako uzupełniający. Prace rozpoczęto na skutek postanowienia Rady Ministrów ZSRR z 4 lutego 1975 roku. Wiodącym biurem konstrukcyjnym był instytut NPO Altair (główny konstruktor S. Fadiejew, który opracował wcześniej Wołnę-M) Samą rakietę opracowywał MKB Fakieł (dawne biuro OKB-2), a wyrzutnię KB Start z Jekaterynburga. W odróżnieniu od Osy-M, pociski w nowym systemie startowały z wyrzutni pionowych, po czym kierunek nadawały im silniki korekcyjne.

Z uwagi na opóźnienia, systemu nie otrzymały pierwsze okręty, które miały być w niego wyposażone, między innymi pierwsze niszczyciele rakietowe projektu 1155, wchodzące do służby od 1980 roku. Próby strzelań morskiej wersji prowadzono od 1982 roku na zaadaptowanej w tym celu w trakcie budowy korwecie przeciwpodwodnej MPK-104 (projektu 1124K), wyposażonej w trzy wyrzutnie. Już od końca 1983 roku zaczęły wchodzić do służby okręty uzbrojone w wyrzutnie Kinżał, poczynając od „Admirał Zacharow”. Ostateczne próby systemu zostały ukończone w 1986 roku. W ich trakcie pociski zestrzeliły między innymi cztery rakiety przeciwokrętowe P-35.

System oficjalnie przyjęto na uzbrojenie w 1989 roku. W chwili wejścia do służby, na przełomie lat 80. i 90. system był bardzo nowoczesny i według opinii, przewyższał znacząco systemy rakietowe państw zachodnich tej klasy. W kodzie NATO system otrzymał oznaczenie SA-N-9 *Gauntlet*, a jego radar naprowadzania: *Cross Swords*. Od 1993 roku system oferowany był na eksport pod nazwą *Klinok*, lecz nie uzyskano zamówień.'

Widok na pokrywę wyrzutni

Opis

Pocisk ma masę 165 kg, w tym część bojowa 14,8 kg. Długość wynosi 2898 mm, średnica kadłuba 235 mm, rozpiętość stateczników 650 mm. Osiąga prędkość maksymalną 800 m/s.

Wyrzutnia pocisków 3S95 jest pionowa, bębnowa. Po 8 pocisków znajduje się w obrotowym bębnie z jednym oknem startowym. W skład jednego kompleksu wchodzi na ogół cztery wyrzutnie, a na krążownikach lotniczych – po sześć wyrzutni.

Dla celów lecących z prędkością do 300 m/s zasięg zwalczania wynosi od 1,5 do 12 km i pułap od 10 metrów do 6 km. Przy celach o prędkości do 700 m/s zasięga spada do 5 km, a pułap do 4 km. Przerwa między odpaleniami wynosi 3 sekundy.

Zastosowanie

- 1 korweta ZOP projektu 1124K MPK-104 (1 kompleks – 3 wyrzutnie)
- 9 niszczycieli rakietowych projektu 1155 (2 kompleksy po 4 wyrzutnie – nie na wszystkich)
- 1 niszczyciel rakietowy projektu 11551 „Admirał Czabanienko” (2 kompleksy po 4 wyrzutnie)
- 2 fregaty rakietowe projektu 1154 (1 kompleks – 4 wyrzutnie)
- 1 krążownik lotniczy projektu 11434 „Admirał Gorszkow”, ex „Baku” (4 kompleksy po 6 wyrzutni)
- 1 krążownik lotniczy projektu 11435 „Admirał Kuzniecowa”

(4 kompleksy po 6 wyrzutni)

- 1 krążownik rakietowy projektu 11442 „Piotr Wielikij” (1 kompleks – 8 wyrzutni)

9M330-2 ЗРК «Кинжал»

Inne nazwy	ЗК95 NATO: SA-N-9 Gauntlet
Rodzaj systemu	przeciwlotniczy morski
Zwalczane cele	statki powietrzne, pociski rakietowe
Państwo	ZSRR/Rosja
Wejście do służby	1983 (faktycznie) 1989 (formalnie)
Status systemu	w służbie
Pociski	
Pociski	9M330
Naprowadzanie	radiokomendowe
Rodzaje głowic	odłamkowa 14,8 kg
Zasięg	1,5 – 12 km
Pułap plot.	0,01 – 6 km
System	
Liczba pocisków	3, 4, 6
Radary	
Nazwa / model	ЗК95
Śledzone cele	8

Jednocześnie napr. pociski	4
Użytkownicy	
ZSRR / Rosja	